

NEWS FROM HEGYVIDÉK – PAGE 2

Családi piknik a Gesztenyés kertben

Különleges alkalomhoz különleges beszámoló dukál. Az önkormányzat az idén először rendezte meg a Hegyvidéki Nyári Pikniket, amely a Hegyvidéki Napok „utódja”, egy közvetlenebb, csendesebb, családiasabb hangulatú közösségi programsorozat. Kollégánk az anakahúgával járta körbe a Gesztenyés kert színpadjait, persze mindenekelőtt a játékracsábító helyszíneket, és le is írta mindazt, amit tapasztalt – habár a szót legtöbbször, egy 9 éveshez illő módon, Lia vitte.

– Tudod, mi az a piknik?
– Persze hogy tudom! Anyuval és apuval szoktunk menni a Margitszigetre piknikezni. Eszünk a

fűben, és sokat játszunk, meg várjuk aput, mert mindig otthon felejt valamit – vágta rá az unokahúgom, a 9 éves Lia, akit arra

kértem, kísérjen el a Hegyvidék első saját nyári piknikjére. Arra a programra, amit hagyományteremtő szándékkal rendezett meg az önkormányzat és a MOMkult a korábbi Hegyvidéki Napok helyett, hogy egy kicsit bensőségebbé, családiasabbá tegye a XII. kerület egyik legnagyobb közösségi eseményét.

Erről beszélt a megnyitón Pokorni Zoltán polgármester, aki elmondta, hogy az eddigiektől eltérően ezúttal nem „szátfellé-

pőkben, monstre koncertben” gondolkodtak, inkább kisebb, „leilós programokat” és játékokat szerveztek a Gesztenyés kertbe, mert ezek összeillenek az emberekkel. Hiszen egy jó pikniken az ismeretlenek is elkezdnek beszélgetni egymással, és éppen ez volt a szervezők célja – fogalmazott a polgármester.

Rövid volt a köszöntő, amit egyvalaki biztosan értékelt. Lia apró sóhaj kíséretében megjegyezte, hogy ennyi éppen elég a felnöt-

tek beszédéből, jöhet is a mese. A színpadon már készülődött a Meseszálak produkció négyfős csapata, hogy zenei kísérettel, bábokkal, homokanimációval, árnyjátékkal színesített előadással szórakoztassa a gyerekeket. Annyi bizonyos, hogy értik a dolgukat, a kicsik pilanatok alatt bekapcsolódtak a meseszövegbe, ott találták magukat a tündér és a békakirályfi mellett, együtt ropták a martfői táncoló csizmával, vagy éppen arany-szigonyt kerestek a Tisza-tóban.

– Jók ezek a mesék, mintha a barátommal írtuk volna! Teszik, hogy sok az érdekes szereplő, és nem jöttem rá rögtön, mi lesz a történet vége – értékelt sebtében Lia, hamarosan pedig az is kiderült, hogy érdemes hallgatni a gyermeki megérzésre. Mint Danyi Zsuzsi mesemondótól megtudtuk, a meséket valóban gyerekek írták, illetve az ő történeteikből állt össze a műsor.

(Folytatás a 11. oldalon)

Javaslatok az irodaházak bontásáról

Mindenekelőtt a közlekedők biztonsága és a porterhelés csökkentése érdekében a Böszörményi úti irodaházak bontása kapcsán komplex javaslatsomagot szavazott meg a képviselő-testület a legutóbbi ülésén. Az önkormányzati óvodákat érintően arról döntöttek a képviselők, hogy mindegyik intézmény arányosan elosztva tudjon fogadni sajátos nevelési igényű gyerekeket, a Hegyvidéki Mesevár Óvodában és a Normafa Óvodában pedig az alacsonyabb kihasználtsághoz igazodjon a maximálisan felvehető gyereklétszám.

A környéken élők panaszaira, észrevételeire reagálva, Sikota Krisztina képviselő (Fidesz–KDNP) előterjesztése alapján, több javaslatot is elfogadott május 26-i ülés-

rendszeresen takarítsa a környékbeli utakat, járdákat, továbbá tegye közzé a már elvégzett azbesztementesítéssel kapcsolatos dokumentumokat.

A környéken élők hatékonyabb tájékoztatása céljából egy rendszeres online hírlevél elindítása is szerepel az ajánlások között.

A beruházással kapcsolatos lakossági vélemények bemutatására, Vadász Gábor (Momentum) kezdeményezésére, szót kapott az ülésen egy Beethoven utcai lakó. Antal Márta a környékbeliek képviselőjében arról beszélt, hogy nem a fejlődés ellen vannak, de szeretnék, ha az illetékesek jobban figyelembe vennék a véleményüket. A legnagyobb problémájuk a porszennyezés, ennek megakadályozására megfelelő locsoló-

ta, hogy a tűzcsapok igénybevétele és egy vízporlasztó-berendezés üzembe helyezésével jelentősen megnövelték a locsolási lehetőségeket a porszennyezés enyhítésére. A közlekedők biztonsága érdekében bővítették a bontási zóna területét, továbbá már a veszélytelenítés idején is tárcsás örköt állították meg a forgalmat. A Budapest Közúttal egyeztetve táblákat helyeztek ki a Böszörményi úton a gyalogosforgalom szemközti oldalra történő átertelése érdekében, ideiglenes zebrát azonban – a főváros hozzájárulása híján – nem festhetnek fel.

Pokorni Zoltán polgármester azzal a javaslattal állt elő, hogy a lakók által jelzett forgalmi problémák megoldására még az idén – az előzetes elképzelésekkel szemben nem csak a beruházás végzetével – készüljön előterjesztés a Beethoven utca egyirányúvá tételéről. A polgármester kezdeményezését, Sikota Krisztina javaslatsomagjával együtt, egyhangúlag elfogadta a képviselő-testület.

Az alkalmazotti közösségekkel és a szülői szervezetekkel való egyeztetéseket követően az önkormányzat módosította az általa fenntartott óvodák alapító okiratait. Ennek egyik célja, hogy mindegyik intézmény arányosan elosztva tudjon fogadni sajátos nevelési igényű gyerekeket.

Az egyre alacsonyabb kihasználtság miatt a Hegyvidéki Mesevár Óvodában és a Normafa Óvodában 275-ről 225-re, illetve 250-ről 150-re csökken a maximálisan felvehető gyereklétszám. Az utóbbi intézmény Ózike úti tagóvodájában megszűnik az óvodai nevelés, az ott működő csoportokat a Normafa úti székhelyővoda veszi át. A polgármester tájékoztatása szerint a Mesevár óvoda felszabaduló termeiben a Fekete István iskola autizmus-spektrumzavarral küzdő gyerekek fejlesztésére indít csoportokat.

(Folytatás a 3. oldalon)

Rendészeti ellenőrzések a közterületeken

Minden évben várjuk, de közben tartunk is a lomtalanítástól, mert ilyenkor néhány napra megváltozik a közterületek rendje, előfordul némi káosz, és történnek furcsaságok is, amikhez nem vagyunk hozzászokva. Ezúttal sem volt ez másként, ám a többi között a Hegyvidéki Rendészet munkatársai járőrözésének köszönhetően nem adódott nagyobb probléma. És ha már a „nyakukba vették” a kerületet, a gyakori szabálytalanságoknak is utána néztek – mi pedig végigkísértük őket útjukon.

Alighogy elindultunk, máris bejelentés érkezett, hogy a budapesti kollégák, azaz a Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság

kaptak, a jármű ellenőrzésekre pedig kiderült, hogy a lomok tulajdonosai a szomszédos második kerületből jöttek. Úgy gondolták,

Illegális hulladéklerakást hiúsítottak meg a közterület-felügyelők

közterület-felügyelői a lomtalanításhoz kapcsolódó illegális hulladéklerakást hiúsítottak meg, és kéri a hegyvidékiek közreműködését. Mégis mi történt – érdeklődünk –, hogyan lehet szabálytalan a hulladék kihelyezése ilyenkor?

A járőrök elmondták, hogy a közhiedelemmel ellentétben a lomtalanítás nem a szemét kidobásáról szól. Nem lehet kitenni az utcára kommunális hulladékot, sített, autógumit, fészteket és még sok más sem. A bejelentés azonban nem emiatt érkezett.

A Kútvolgyi úti helyszínre kiérve egy ponyvás teherautót láttunk, előtte, járdán pedig felhalmozott bútorokat. A fővárosiak elmondták, hogy lakossági jelzést

megragadják az alkalmat, és a hegyvidéki lomtalanításon szabadulnak meg a felesleges holmitól. Ez azonban szabálysértés, ugyanis kizárólag a saját lakóhelyen lehet kitenni a lomokat, máshová vinni tilos! Mivel az érintettek együttműködők voltak, egy kisebb pénzbírsággal megúszták a kalandot. A lepakolt bútorokat természetesen vissza kellett rakodniuk a teherautóra.

Más komolyabb incidens nem történt. A lomok hivatlan begyűjtőire ugyan érkeztek panaszok, de leginkább a hangoskodásuk miatt, a régebben elő-előforduló agresszív fellépésüknek ezúttal nyoma sem volt.

(Folytatás a 3. oldalon)

sén a Hegyvidéki Önkormányzat képviselő-testülete a Böszörményi úti irodaházak bontására vonatkozóan. A képviselők arra kérték a BBSZ Ingatlan 2022 Kft.-t, hogy a bontási munkálatok folytatása során még intenzívebben locsoltassa a területet a porszennyezés csökkentése érdekében,

A testület felszólította továbbá a kft. vezetését, hogy fordítson fokozott figyelmet a gyalogos közlekedés biztonságára, a bontási munkák idején a védőtávolság növelése mellett gondoskodjon az érintett útszakaszok lezárásáról, és további garanciákat alakítson ki a balesetek megelőzése érdekében,

takaróeszközök használatát kéri. A tervezett mélygarázs be- és kijáratának felülvizsgálatát is javasolják, a Beethoven utcában ugyanis, ahol egy iskola is működik, reggelenként már most is nagyon nehéz autóval közlekedni.

A BBSZ Ingatlan 2022 Kft. ügyvezetője, Orbán Imre elmond-

Folytatódhat a bontás a Böszörményi úton

Az építésügyi hatóság engedélyezte a Böszörményi út 20–22. szám alatti irodaház két héttel ezelőtt leállított bontásának újraindítását. Az eddig elvégzett veszélyelhárításról, valamint a további bontási munkákról és a várható forgalmi korlátozásokról Orbán Imre, a BBSZ Ingatlan 2022 Kft. ügyvezetője beszélt lapunknak.

– *Előző számunkban arról adtuk hírt, hogy a május 16-án törént váratlan omlás után leállították a bontási munkákat a Böszörményi úton. Kiderült azóta az omlás oka, és elvégezték a szükséges veszélyelhárítást?*

– A nyomozóhatóság jelenleg is vizsgálja szakértő bevonásával az omlás okait. Május 16-án délután a Böszörményi út 20–22. számú épület bontása közben a felső két szint összedőlt, és az utcai homlokzati fal egy része az utcára omlott. Szerencsére nem sérült meg senki, de az épület veszélyes állapotba került. A rendőrség, a katasztrófavédelem és az építésügyi szakhatóság munkatársainak helyszíni szemlét követően még aznap este visszakapta a vállalkozó a munkaterületet, kizárólag azzal a céllal, hogy az éjszaka folyamán elvégezze a veszélyelhárítást. Ennek nagy része teljes útzár mellett megtörtént, így másnap reggel újraindulhatott a forgalom a Böszörményi úton. A veszélyelhárítás teljes egészében május 20-ig zajlott

le, ennek során az épület egyik felét a második szint tetéjéig vízszabontották. A továbbiak feltételül azt szabta az építésügyi hatóság, hogy nyújtsuk be számukra a biztonságos bontás feltételeit írásban rögzítő statikai szakértői anyagot. Erre sor került a múlt héten, a május 27-én kelt határozatában pedig a szakhatóság engedélyezte a bontás folytatását, a statikai szakértő által megfogalmazottak szigorú betartásával. A határozatban kiemelten megjelölt utasítás alapján statikus szakértő folyamatos jelenlétében kell folytatni a bontási munkákat.

– *Mi várható a bontási területen a következő napokban?*

– Megkezdődik a bontás előkészítése a Böszörményi út 20–22. számú épület már nagyrészt lebontott részénél, a megmaradó két szint elhordásával, valamint a pincészet törmelékkel való feltöltésével. Erről a feltöltött területről „csipegeti” majd a bontógép a még teljes magasságában meglévő épületrész. A kritikus bontások

időszakában, a hatóságokkal együttműködve, a Beethoven utca és a Királyhágó tér között teljes út- és villamospályázarat szeretnénk igénybe venni a Böszörményi úton néhány napig, a közlekedők biztonsága érdekében. Előreláthatólag három-négy napig, amíg a felső három szintet le nem bontjuk, ezen a szakaszon sem gépjárművel, sem villamossal nem lehet majd közlekedni. Erről már szórólapon tájékoztattuk a környéken élőket, továbbá a Facebook-oldalunkra ([facebook.com/BBSZ2022](https://www.facebook.com/BBSZ2022)) és a www.bbsz2022.cim elérhető honlapunkra is kikerültek az információs anyagaink. A lezárások konkrét időpontjáról rövidesen széles körben tájékoztatjuk a lakosságot.

– *Több önkormányzati bizottsági ülésre is meghívták az elmúlt napokban. Miről tájékoztatta a képviselőket?*

– A bizottságokban jellemzően az omlás okaival, a bontás folytatásával, az azbesztmentesítéssel, a porszenyezéssel, valamint a lakosság tájékoztatásával kapcsolatban tették fel kérdéseiket a képviselők. A bizottsági ülések után, múlt csütörtökön a képviselő-testület elfogadta Sikota Krisztina, a környék önkormányzati képviselője javaslatát, így ezek teljes körű figyelembevételével folytatjuk a bontási

munkákat (A javaslatokról a képviselő-testületi ülés összefoglalójában, az 1. oldalon olvashatnak bővebben – a szerk.) Az üléseken is elmondtam, hogy a porszenyezést igyekszünk a lehetőségeinkhez képest a legcsekélyebb mértékűre szorítani, ennek érdekében a maximumra

emeltük a locsolási kapacitást. Azbeszt nincs az épületekben, így a bontás következtében nem kerülhet szálló azbesztpor a levegőbe. A zajterhelés kapcsán felreppentek olyan hírek, hogy a vállalkozó a helyszínen darálja majd a betondarabokat, de ez tévedés, minden

építési törmelékkel elszállít innen. A Böszörményi út 24. szám alatti épületben a 20–22.-vel párhuzamosan zajlanak a munkálatok: most kezdődik a tetőszerkezet eltávolítása, valamint a belső terek előkészítése a bontásra.

News from Hegyvidék

Pentecost carnival in Svábhegy. Diana Park in Svábhegy will host a variety of programs on Saturday, June 4, from 4 to 9 pm, on Sunday, June 5, from 9 am to 10 pm, and on Monday, June 6, from 10 am to 7 pm. The organizers are waiting for those who want to relax with the programs of traditional German bands and dance ensembles, children's sessions, a craft fair, as well as Swabian gourmet snacks, beers and locally baked strudel.

Fabulous adventures on the main street of Hegyvidék. Family programs continue in the area in front of the Town Hall Square, in front of the Hegyvidék Cultural Salon. On Saturday, June 11, from 10 am to 1 pm, children can make creative objects from recycled materials, gain insight into the lives of plants and their pollinators in an interactive science playhouse, and attend a fairytale concert and puppet show. On Sunday, June 12, from 10 am to 1 pm, a craft session using traditional techniques, a dance house, and more musical and puppet productions will entertain the little ones and their parents.

Hegyvidék Unloader. Next time, the regular community fair will not be held at the end of the month but on June 12th, waiting for the citizens of XII. district at the Town Hall Square. Used, bored but still in good condition clothes, books, utility and ornaments can change hands in the „flea market”.

Collection of hazardous waste. The Green Office of the Hegyvidék Municipality will organize the collection of hazardous waste for the public on June 11, from 8 am to 12 noon. In the parking lot at 51 Tamási Áron St., among other things, electronic waste, used batteries, light bulbs, fluorescent lamps, paint residues, adhesives, solvents, thinners, pesticides and insecticides, used

oil and used cooking oil, oily solid waste, disposable medicines, empty spray cans and used tires can be disposed, up to a maximum of four pieces per person.

Movies in English. The superhero film Doctor Strange in the Multiverse of Madness, the new Top Gun: Maverick and the historical action film drama The Northman can also be seen in CinemaMOM (53 Alkotás St.) in English (with Hungarian subtitles). The latest Jurassic World film, Dominion, will be screened from June 9th.

Exhibitions in the salon. Gábor Füzér's surreal, fairy-tale paintings can be seen in the Tamási Áron Hall of the Hegyvidék Cultural Salon (2 Törpe St.) from June 2. From June 3, photographer Abonyi Maya, head of APS Photo Studio, will present her work in the Gallery Hall.

Klezmer Karma. The internationally acclaimed violinist Roby Lakatos and his band will present the musical world of Yiddish culture to students in a modern orchestration at MOMkult (18 Csörsz St.) on June 4, from 7 pm. The star guest of the special production in the framework of the Jewish Art Days is jazz singer Gigi Radics.

Serbian folklore evening. The Tabán Serbian Dance Group will hold its large-scale evening at MOMkult (18 Csörsz St.) on June 11, from 7 pm. The Serbian dance group KUD Sumadija will perform as a guest. After the performance, the band Zora from Tököl will play with Agatity Krunoszlav in the dome hall.

Jazz concert. Trumpeter Rezső Bálint and his team, the Chameleon Jazz Band, are waiting for their audience for a friendly evening on June 12, at 8 pm, at the Horse Railway Culture and Event Center (64 Zugligeti St.). Guests are greeted with a welcome drink and artisan delicacies from the award-winning Bake My Day Bakery from 7 pm.

FOLYTATÓDIK A GARÁZSVÁSÁR A HEGYVIDÉKEN!

Időpontok:

MÁJUS 29. ✓

(jelentkezés április 25-től az eugyintezes.hegyvidek.hu weboldalon)

JÚNIUS 12.

(jelentkezés május 30-tól az eugyintezes.hegyvidek.hu weboldalon)

Részletek a honlapon:

garazsvasar.hegyvidek.hu

Legyél Te is környezettudatos,
HASZNOSÍTS ÚJRA!

@hegyvidekipakolo • www.hegyvidek.hu • www.facebook.com/Hegyvidek

HEGYVIDÉKI
ÖNKORMÁNYZAT

Are you a foreign citizen living
in Hegyvidék?

To receive English-language newsletters about the most
important local information, register here:

hegyvidek.hu/english/newsletter

HEGYVIDÉK
MUNICIPALITY
www.hegyvidek.hu

Bíborosi áldás a Szent László Közösségi Házon

Három évvel ezelőtt tették le az Istenhegyi Szent László-plébánia közösségi házának alapkövét, és a koronavírus-járvány miatti lezárások ellenére mostanra el is készült a kétszintes, összesen 600 négyzetméteres létesítmény a Diana utcai parkban. Az épületet Erdő Péter bíboros áldotta meg. Az ünnepségen részt vett Orbán Viktor miniszterelnök, Áder János korábbi köztársasági elnök, Kásler Miklós, aki 2018–2022 között az emberi erőforrások minisztere volt, valamint Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára.

Kormányzati támogatással 1500 lelkesítés, közösségi ház épült, vagy újult meg az utóbbi években a Kárpát-medencében. Budán a Felső-Krisztinavárosban, az egyetemi lelkesítésen, Pásztortúrákon, a cisztercieknél és a szaléziáknál történt olyan hasonló beruházás, mint most Istenhegyen, ahol elkészült a Szent László Közösségi Ház. Az ünnepélyes megnyitó szentmisével vette kezdetét, amelyet Erdő Péter bíboros mutatott be az Istenhegyi Szent László-plébánián. Az új épületnél Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára mondott köszöntőt.

Mint kiemelte, „2010-ben gazdasági és erkölcsi romlás közepette vette át a kormány az ország irányítását, és a morális káoszon az egyházakkal összefogva sikerült túllépni”. Ennek eredménye, hogy mára megduplázódott az egyházi

óvodákba és iskolákba járó gyerekek száma, a rászorulóknak jelentős részével egyházi szociális, segítőintézmények foglalkoznak, az abortuszok száma a felére csökkent – sorolta az eredményeket a politikus.

Arról is szólt, hogy tizenkét éve nem gondolták, milyen pusztítást hoz a társadalmunkat támadó agresszív ideológia. Erről beszélt tavaly a Magyarországra látogató Ferenc pápa is: „El kell menni egészen a misztikáig, meg kell keresni Európa gyökereit, és tovább kell vinni azokat. Igaz, bizonyos érdekek – talán nem európai

érdekek – megpróbálják az Európai Uniót ideológiai gyarmatosításra használni, és ez elfogadhatatlan” – idézte az egyházi vezető szavait az államtitkár, hangsúlyozva, hogy előre kell haladni, és erősíteni Európa gyökereit, a krisztusi tanítást követve.

Kocsis István plébános arra hívta fel a figyelmet, hogy az új épület és annak környezete az állam segítségével a helyi közösség összefogásával valósulhatott meg. Külön is megemlítette Taraczkó Dániel nevét: az építész munkáját dicséri az óvoda, a közösségi ház és a templomhoz vezető keresztút is. Ez utóbbi stációit, a szobrokkal,

a hívek adományaiból sikerült kialakítani. „Az épületegyüttes tökéletesen ide illik, olyan, mintha

mindig is itt lett volna. Egységet és harmóniát sugároz” – szögezte le István atya.

Erdő Péter bíboros mindezt azzal egészítette ki, hogy a keresztény közösség sohasem volt kizárólag liturgikus, a mindennapi életben is összetartó, igényli a világi összejöveteleket. Sokáig hiányoztak azonban a találkozási programoknak ad otthont, de esküvők helyszíne is lehet. Egy kisebb helyiség áll a hittanok rendelkezésére, a raktár pedig elengedhetetlen a karitásztévékenységhez. Az épület fedett átjárója szintén közösségi helyszín, miként az lesz a Padre Pio kávézó is, amely a szándékok szerint találkozóhelyként funkcionál majd – mondta el a templom plébánosa.

sm.

Fesztiválhangulat a Gennaro Verolino iskolában

Majdnem fél évszázados múlttal rendelkezik a Gyógypedagógiai Intézmények Fővárosi Kulturális Fesztiválja. Az immár huszonnegyedik alkalommal a hegyvidéki Gennaro Verolino iskolában megrendezett eseményen több mint ötszáz fellépő mutatkozott be öt művészeti ágban.

A társadalom szemléletváltásának elősegítése, az egymás iránti tolerancia, a másság elfogadása – ezeket az értékeket emelte ki a Gyógypedagógiai Intézmények Fővárosi Kulturális Fesztiváljával kapcsolatban Osztia Doris, a rangos rendezvénynek otthont adó Hegyhát úti Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium igazgatója, aki a fentiek fontosságát egy közelmúltbeli eseményt felelevenítve támasztotta alá. Elmondta, hogy a Hegyvidéki Önkormányzat felkérte az iskolát, lépjen fel a madarak és fák napja alkalmából a Normafánál tartott dalos talál-

kozás. Bár akkor még nem volt kórusuk, de énekelni szeretnek, ezért éltek a lehetőséggel, és gyorsan összeállítottak egy kis csapatot.

„Amikor megérkeztünk a találkozóra, rendkívül izgatottak voltunk, ámulva hallgattuk a jobbnál jobb előadásokat és a csodálatos dalokat. Kicsit szorongtunk, hogy mi lesz velünk. Aztán kimentünk, és a kórusunk gyönyörűen énekelt. Érdekes volt megtapasztalni, hogyan változott a közönség. A kezdeti beszélgetések, mozgólódások, nevetgélések helyett egyszer csak csend lett, elkezdtek ránk figyelni, a végén pedig vastapsot

kaptak a tanulóink” – emlékezett vissza az igazgató.

„Minden napnak add meg az esélyt, hogy életed legszebb napja legyen” – Mark Twaint idézve köszöntötte az idei fesztivál résztvevőit Ammerné Nagymihály Emília. A Gennaro Verolino iskola korábbi vezetője nem győzte hangsúlyozni, hogy ez a program igazi jutalomjáték, a produkciókat bemutató fiatalok ünnepe. „Elismerjük a tehetségüket, a kitartásukat és a szorgalmukat, de különösen a bátorságukat, hiszen nem akármilyen tett kiállni ekkora közönség és a zsűri elé” – tette hozzá, azzal kiegészítve, hogy nem szabad elfeledkezni a gyerekeket felkészítő pedagógusokról sem.

A Közép-Budai Tankerületi Központ vezető Hajnissné Anda Éva arról beszélt, hogy az idén is több mint húsz speciális nevelési

igényű óvodásokkal, diákokkal foglalkozó budapesti intézmény fogadta el a szervezők meghívását. „Valamennyi gyermekben van valamilyen tehetség, amit minden napokban velük foglalkozó és azt felfedező pedagógusok segítségével visznek a színpadra” – fogalmazott.

„Büszkék vagyunk, hogy több mint két évtizede a Hegyvidéken tartják ezt a kulturális seregszemlét, ami óriási érték. Ugyan a járvány miatt két év kényszerű szünetet kellett beiktatni, ám most még nagyobb az öröm, hogy ismét itt lehetünk” – jelentette ki Pokorni Zoltán. A polgármester köszönetet mondott az intézményvezetőknek, gyógypedagógusoknak álló zsűrinek, az önkéntes segítőknek, a fellépőket felkészítő pedagógusoknak, a művészeknek és természetesen a fellépőknek is.

„A sajátos nevelési igényű gyerekeket nevelő családok és intézmények joggal számíthatnak segítségére, a közösség összefogására. Jár nekik a kiemelt gondoskodás, ahogyan az is fontos, hogy a most színpadra lépők érezzék azt a szeretetet, amit kiérdemeltek – folytatta a polgármester, majd a fiatalokhoz fordulva megjegyezte, szeretett volna mondani néhány megnyugtató szót is, ám a szereplőkön végignéve ez teljesen felesleges. – Senki sem ideges, mindenki felszabadult és vidám, ez pedig azt jelenti, hogy csodálatos produkciók várnak ránk.”

Márkus Eszter, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar docense szerint a művészetekkel olyasmit tudunk kifejezni, amire szavakkal nem biztos, hogy képesek lennénk. Manapság ez még lényegesebb, mivel hosszú ideig

voltunk elzárva egymástól, és az online térben történő kommunikációból éppen ezek a mozgással, énekléssel, verseléssel megformált érzelmi megnyilvánulások hiányoztak. „Most azonban újra itt a lehetőség, hogy a gyerekek közönség előtt mutassák meg, mi lakik a szívükben” – zárta szavait.

A sajátos nevelési igényű tanulók kulturális versenyén a résztvevők öt kategóriában – vers- és prózamondás, ének, hangszeres zene, tánc és színjáték – szerepeltek. A zsűri arany-, ezüst- és bronzfokozatú okleveleket adott át, az összes szereplő emléklapot és a szponzoroknak köszönhetően tárgyjutalmat kapott. A produkciók után közös zenélés és tánc, továbbá kutyaterápiás bemutató következett, majd a fesztivál végén a szervezők valamennyi résztvevőt megvendégelték.

MM.

A családdá válás kezdete – facsemete a meddősegi centrum kertjében

Amikor a nő anya, a férfi apa lesz: a gyermekáldás sokak számára az élet egyik legszebb ajándéka. Vannak azonban, akik bármennyire is szeretnének, csak segítséggel válhatnak szülőkké. Ezért is kiemelten fontos a szerepe a Budai Meddősegi Centrumnak (BMC), ahol a szakemberek 1991 óta több száz gyermek megszületését tették lehetővé. A világszínvonalú hegyvidéki intézmény most az országos családfaprogramhoz is csatlakozott, aminek a részeként minden lombikbébi-kezeléssel fogant gyerek tiszteletére facsemetét ültetnek. Az ünnepi eseményen a BMC orvosai is beszélgettünk, akik az elmúlt harmincegy év legfontosabb pillanatairól, sikereiről és megdöbbentő tendenciákról meséltek, sőt, azt is megtudtuk tőlük, hogy mi az, amire egyelőre még a tudomány sem talál megoldást.

A Budai Meddősegi Centrum (BMC) évtizedek óta segíti növelni a meddősegi problémákkal küzdő emberek gyermekvállalási esélyeit. A világszínvonalú hegyvidéki intézmény programja révén több száz gyerek jöhetett világra.

A sikerhez a magas szintű szakmai tudás, az összehangolt folyamatok, a modern technikai háttér és a kezelése során alkalmazott innovatív készítmények is kellek. Az eredményes megvalósításban fontos szerepe van a Ferring Magyarország Kft. által forgalmazott készítménynek – a cég ezért is kezdeményezte az országos csa-

foganhatott meg a gyermekünk. Sokat vártunk rá, a nyolcadik beültetés után lett pozitív a terhességi teszt. Nem tudom szavakkal kifejezni azt az érzést, amit átélhettem...” – mesélte örömkönyekkel a szemében Tímea, aki minden meddősegi problémával küzdő párnak azt tanácsolja, ne adják fel, egy napon ők is szülők lehetnek. „Nem vagyunk elfogultak, de jobb gyermeket kívánni sem lehetett volna!” – fűzte hozzá Tamás, a büszke apuka.

„Harmincegy éve itt kezdődött minden...” – mondta lapunknak dr. Kanyó Katalin biológus, kémikus, akivel a nemrég felújított

ből bőrdobban hoztuk el az alapvető eszközöket, volt, amit postáztak nekünk, mert nem lehetett csak úgy bármit megrendelni. Nem sokkal később eljött hozzánk

legfontosabb tudnivalókról kérdeztünk.

– *Beszélgünk egy házaspárral, amelynek tagjai meghatottan mondták, hogy megannyi pró-*

emelni azt is, hogy meddősegi esetén nem mindig a nőknél van probléma, a nemzőképességi zavar a férfiakat is érintheti. Ha egy esztendő leforgása alatt, normál sze-

növekszik, úgy tapasztalom. Megoldás lehet, hogy valaki húszévesen lefagyasztja a petesejtjét, mert a gyermekvállalás előtt a karrierre fókuszál. Ennek vannak ellenzői,

Monsieur Sebestyén, aki nekem is megmutatta az eljárást. Ugyanabban az évben huszonhárom beavatkozást végeztünk, három gyermek megszületésében tudtunk segíteni. Ma már természetesen jóval eredményesebbek vagyunk, és az épületünk is bővült.

Az elején csak egy apró szövettanészeti laborunk, egy néhány négyzetméteres váróterem, valamint egy hormonlaborunk volt. 1998-ban történt az első nagyobb bővítés, ma pedig már három szinten, nagyjából ezer négyzetméteren dolgozhatunk.

– *Ma már világszínvonalú intézményként tartják számon a BMC-t. Melyik sikerükre a legbüszkébbek?*

– Elsőként végeztünk fagyasztott hereszövet felhasználásával sikeres megtermékenyítést, de az első magyarországi lézeres embriokeltetés is nálunk volt. 2005-ben pedig megszületett az első magyar gyerek, aki fagyasztott petesejt felengedése és megtermé-

bálkozás után önöknek köszönhetően adhattak életet rég várt gyermeküknek. A mai ünnepségre meddőseggel küzdő párok szülőként látogattak vissza az intézményükbe.

– Találkoztam ma én is két újszülötellel, akik az általam előírt kezelés eredményeként fogantak. Megkönnyeztem. Mi is elérzékenyülünk a boldog családok látán. Ugyanakkor ez nem mindig van így: bármennyire is ügyeskedünk, sajnos vannak esetek, amelyekben nem járunk sikerrel, hiszen léteznek olyan akadályok, amiket még a tudomány sem tud leküzdni.

– *Említene példát?*

– A nők életkora ilyen akadály, például. Ugyanakkor fontos ki-

xuális aktivitás mellett sem jön létre terhesség, akkor érdemes mielőbb szakemberhez fordulni, nem éri meg kívánni.

– *Náluk is az életkorral van probléma?*

– Ez kevésbé jellemző. A férfiaknál 72-80 naponta új spermiumok jönnek létre. A legnagyobb problémát a nők kora szokta jelenteni. Harminchat, harminckilenc és negyvenkettő: ez a három életkor az, amikor a statisztikák, kutatások alapján csökken a termékenység.

– *Többször említette, hogy a nők később gondolnak a gyermekáldásra. Ez folyamatos tendencia?*

– Igen. Az intézményünkben kezelt nők harmada betöltötte a negyven évet. Ez az arány pedig

de én azt gondolom, hogy előremutató dolog lehet.

– *Minden megszületett magyar gyermek tiszteletére elültetnek egy facsemetét. Az első itt kapott helyet, az intézmény bejáratánál. Mit gondol, lesz erdőnk?*

– Öröndetes, hogy az elmúlt években az állam már teljes körben finanszírozza a meddősegi kezeléseket. Államtitkár úr is mondta, hogy országos hálózatot szeretnének, amely arra hivatott, hogy a kezelésre szoruló párok eljussanak oda, ahová kell, annak érdekében, hogy minél előbb gyermekük születhessen. Így előbb-utóbb talán lesz egy kisebb ligetünk, aztán egy kontinentális erdőnk is.

B. M.

A családfaprogram létrehozását kezdeményező Ferring Magyarország Kft. képviselője oklevelet adott át dr. Konc Jánosnak, a program hazai elindítójának

láfoprogramot, aminek a részeként a családdá válást és az új élet kezdetét szimbolizáló facsemetét ültet a reprodukciós eljárás során az általuk forgalmazott gyógyszerrel kezelt édesanyától született gyerek tiszteletére.

Az első fa éppen a BMC kertjében kapott helyet. Az ünnepélyes eseményen sokak mellett dr. Ta-

BMC épületében idéztük fel az elmúlt évtizedek emlékeit.

– *Különleges nap a mai. Milyen visszagondolni a kezdetekre?* – kérdeztük őt.

– 1991-ben ismertem meg dr. Konc János tanár urat, aki akkoriban már komolyabban foglalkozott a lombikbébi-kezeléssel. Franciaországban Monsieur Sebestyén

kács Péter egészségügyért felelős államtitkár, a Szent János Kórház korábbi igazgatója, valamint dr. Konc János centrumvezető főorvos, az orvostudomány kandidátusa is jelen volt.

Itt találkoztunk a Szűcs házaspár tagjaival is, akik nyolc hónapos kisbabájukkal, Balázssal érkeztek. „Nagyon hálásak vagyunk az intézménynek. Az itt dolgozó szakembereknek köszönhetően

Gyöző doktor úr mutatta meg nekem a módszert. Miután a tanár úr megtanulta ezt a szakmát, hazajött, és elkezdte megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy itt, a Szent János Kórházban is elindulhasson a program. 1992 augusztusában volt az első petesejtvétel.

– *Sikerrel jártak?*

– Akkoriban nem volt olyan modern felszerelésünk és technológiánk, mint ma. Franciaország-

kenyítése után itt fogant. A csapatunkkal igyekszünk mindent megtenni azért, hogy még több párnak segíthessünk a gyermekáldásban. Mert nincs is szebb a boldog szülők mosolyánál – zárta gondolatait dr. Kanyó Katalin, majd fotókat is mutatott az itt fogant babákról.

Az emeleten dr. Zeke Józseffel, a BMC főorvosával találkoztunk, akit a meddőseggel kapcsolatos

www.radivert.hu | 1047 Budapest, Baross utca 99. | +3630 241 49 60

RADIVERT
diagnostic

Az MR-vizsgálatok szakértője

A RadiVert MR Diagnosztikai Központ 2020-ban nyitotta meg Budapest egyik legmodernebb képalkotó diagnosztikai, MRI központját, ahol **csúcscategóriás MRI berendezés biztosítja a teljes testre kiterjedő kompromisszum nélküli és nagyponosságú vizsgálatokat, beleértve a speciális célzott diagnosztikai vizsgálatokat is.**

- **Speciális vizsgálatok Hölgyeknek: az emlő MR-től a kismedence MR-ig.**
- **Férfi MR-vizsgálatok: a prosztatától a hasi MR-ig.**
- **Betegbarát, kiemelkedő szakértelemmel bíró MR-operátorok.**
- **Azonnali időpontfoglalás, beutaló nélkül is.**

PONTOS DIAGNÓZIS, KOMPROMISSZUMOK NÉLKÜL.

„A tartozom valahová érzésnek óriási ereje van”

Pszichoterápiás csoport segíti a betegeket az Országos Gerincgyógyászati Központban

„A cél az, hogy a probléma felismerése után mindennap tegyenek magukért a betegek, tartsanak szüneteket, fókuszáljanak azokra a dolgokra, amik lelkiileg jól tesznek nekik. A gyógyulás ugyanis nem csak az orvosokon múlik” – szögezte le **Bezzeg Dobrotka Katinka**, az **Országos Gerincgyógyászati Központ** pszichológusát a gerincbetegek pszichés megpróbáltatásairól és a hamarosan induló pszichoterápiás csoportról kérdeztük, valamint sok más mellett arra is kíváncsiak voltunk, igaz-e a mondás, ami szerint a lélek nemcsak megbetegíthető, hanem gyógyíthatja is a testet.

– Az Országos Gerincgyógyászati Központ komoly fejlődésen megy keresztül. Néhány hónappal ezelőtt írtunk arról, hogy elindult a megújult gyermekkori gerincbetegségek teljes spektrumát felölelő programjuk, most pedig arról értesültünk, hogy a gerincbetegek számára szerveznek pszichoterápiás csoportot. Mesélne a részletekről?

– Az intézményünkben több mint húsz éve működik pszichológiai ambulancia, amely az elmúlt időszakban sokat fejlődött – felismertük, hogy nagy igény van a lelki segítségnyújtásra. A gerincbetegség ugyanis olyan degeneratív testi elváltozás, ami krónikussá válhat, ezért beárnyékolhatja a páciensek mindennapjait, különösen akkor, ha fájdalmat is okoz. A mi feladatunk a betegek lelki támogatása. Miután dr. Varga Péter Pál, az Országos Gerincgyógyászati Központ korábbi főigazgatója is támogatta a pszichológiai ellátás bevezetését, így a szakirodalmi kutatások után megvalósítottuk az ötleteket.

– Sokan tartanak a gerincműtétől. Ha jól tudom, ez elég rizikós beavatkozás...

– Így van! A betegeknek nem mondhatjuk azt, hogy teljesen rutinműtétekről van szó, ugyanakkor orvosaink ma már olyan

fejlett technológiával dolgoznak, ami jóval biztonságosabb, mint a korábbi módszerek. Ennek ellenére sokan félnek a műtétől. Igény és szűrés alapján ezért is szoktuk

megvizsgálni a szorongás mértékét. Természetes, hogy a műtét előtti izgalomérzés, de bizonyos esetekben ez olyan mértékű lehet, hogy az már a páciens gyógyulását befolyásolhatja.

– Mire gondol pontosan?

– A hangulati labilitás vagy az erős szorongás többféle úton hat a felépülés folyamatára és a hosszú távú állapotjavulásra. Például egy erős szorongásos állapotban nehezebb mobilizálódni a műtét után,

vagyis fokozottabb lehet a mozgástól való félelem. A fájdalom megélésére szintén hatással van a pszichés állapotunk. Ez összetett biológiai, pszichológiai és viselkedési folyamatok egyvelege, amelyekről a kutatásoknak köszönhetően egyre többet ismerhetünk meg.

– Említette, hogy komoly kutatómunkát végeztek. Milyen jól bevált módszerekkel segítik majd a gerincbetegeket?

– A műtét előtt és után is van lehetőség kapcsolatba lépni velünk. Előfordul, hogy az otthoni rehabilitáció idején is tartjuk a kapcsolatot a pácienssel. Visszajár-

stresszel való hatékonyabb megküzdésre. Vannak olyan betegek is, akiknek nincs szükségük műtétre, nincs morfológiai elváltozás, de túlterheltek, feszültek, ami hatással van a testi állapotukra. A programjaink között a fájdalomkezelésnek is fontos szerepe van.

– Kiket várnak a hamarosan induló pszichoterápiás csoportba?

– Olyan betegek számára hoztuk létre ezt, akik gerincbetegséggel, fájdalommal küzdenek – ez ugyanis sokszor érzelmi teherrel jár együtt, ami a társas kapcsolatokra is hatással van. A csoportban beszélgetünk a problémákról, együtt gondolkodunk, megpróbáljuk megfejteni, milyen külső és belső tényezők erősítik, vagy éppen enyhítik a fájdalmat. Az elsődleges célunk a közösségépítés és persze az összefüggések mélyebb megértése. Azokat is várjuk, akiknél már kialakultak a fizikai panaszok, például derék- vagy nyaki fájdalmak.

– A gerincbetegek a fájdalom ellenére is teljes életet élhetnek?

– A fő cél természetesen intézetünkben is a fájdalmas állapotok megszüntetése, enyhítése. Előállhat azonban, hogy a fájdalom krónikussá válik, és ilyenkor nem elegendő a szakszerű orvosi ellátás, hanem több oldalról kell beavatkozni. A gyógytorna, a mindennapos aktivitás, vagy éppen a pszichés állapot megvizsgálása elengedhetetlen ezekben az esetekben. Fontos, hogy mindennap tegyenek magukért a betegek,

tartsanak szüneteket, fókuszáljanak azokra a dolgokra, amik lelkiileg jól tesznek nekik. A csoportban is lesz lehetőség körbejárni ezeket a témákat. A gyógyulás ugyanis nem csak az orvosokon múlik.

– Igaz a mondás, ami szerint a lélek nemcsak megbetegíthető, hanem gyógyítani is tudja a testet?

– Abszolút! Ha eleve van egy alapfájdalma az illetőnek, akkor a pszichés terhek tovább fokozhatják azt. Mindez fordítva is igaz: ha pszichésen nincs túlterhelve valaki, akkor a gyógyulás is könnyebben megy. A különféle pszichoterápiás módszerek bizonyítottan hatékonyak tudnak lenni a krónikus fájdalomak multidiszciplináris kezelésében.

– Mit várnak az új programtól?

– Elsősorban a csoportkohézió élményét. A tagok számára reményt adhatnak a sikertörténetek, és nem érzik magukat egyedül a problémájukkal, hiszen láthatják, hogy sokan mások is hasonló gondokkal küzdenek. A közösségben lehetőség lesz a tapasztalatok megosztására, a közös, segítő technikák kifejlesztésére, elsajátítására. A „tartozom valahová” érzésnek óriási ereje van. Itt megtanulhatják kimondani és kifejezni a problémáikat. Teret kapnak arra, hogy felismerjék, a kapcsolataikban való történések hogyan hatnak rájuk testileg, lelkiileg.

– Hol és hogyan jelentkezhetnek az érdeklődők?

– A csoportterápia keddenként 13.30 és 15.00 óra között lesz, jelentkezni egy rövid motivációs levéllel lehet kollégámnál, Bolczár Szabolcsnál, a szabolcs.bolczar@bhc.hu e-mail-címen. Fontos megemlíteni azt is, hogy januártól a pszichológiai ambulancia mel-

lett pszichiáter szakorvos is dolgozik nálunk, dr. Gugán Enikőhöz is be lehet jelentkezni járóbeteg-ellátás keretében.

– A gyerekek és szüleik számára sem lehet könnyű szembenézni a gerincbetegséggel járó kihívásokkal. Vannak olyan speciális pszichológiai programjaik, amikkel őket segítik?

– A műtét előtt a családdal együtt átbeszéljük a részleteket, hiszen a gyermek érzelmi stabilitása a szülőktől is függ. A kicsiknek rendszerint bemutatjuk az orvosi eszközöket, de ügyelünk arra, hogy ne terheljük túl őket. Mesélünk az intenzív osztályról, a gyógytornáról, a felépülési időszakról. Így lesz elképzelésük arról, hogy mi vár rájuk. A szülőknél felkészítő anyagokat is szoktunk adni, amiket otthon elolvashatnak, a kórházban pedig konzultálni tudnak az őket érdeklő kérdésekről. Bizonyos esetekben a műtét után is támogatjuk a gyerekeket – főleg akkor, ha segítségre van szükségük, például a megváltozott testképük elfogadásához. Gerincferdülés után nem könnyű hozzászokni ahhoz, hogy most már egyenes a hát, ez a személyiségre is kihathat.

Boussebaa Mimi

Csontklinika

Csontsűrűségmérés
Teljes testösszetétel vizsgálat
Gyógytorna program

Rendelés:
Szerda: 8:00–12:00
Csütörtök 12:00–18:00
Péntek 8:00–20:00

Csontsűrűségmérésünk teljes laborvizsgálattal és szakorvosi konzultációval zajlik.

Klinikánk szolgáltatásai önállóan és csomagban is igénybe vehetőek.

Tel.: 06-30/543 11 10

VÁROSMAJORI CSONTKLINIKA
1122 BUDAPEST, VÁROSMAJOR U. 23

20%

KEDVEZMÉNY

A nyári egészségkampány kedvezményes vizsgálatait **június 01 - augusztus 31.** között vehetők igénybe.

BUDAI EGÉSZSÉGGYÓZSÉGPONT
Biztonság és szakértelem

Helló NYÁR!
Helló EGÉSZSÉG!

- BELGYÓGYÁSZAT
- UROLÓGIA
- ORTOPÉDIA
- PAPILLA OCT
- DIETETIKA

20% kedvezményt biztosítunk számos szolgáltatásunkból nyári egészségkampányunk keretében, mely intézetünk Nagy Jenő utcai rendelőjében vehető igénybe. A Budai Egészségközpont történetének kezdetét megtestesítő felújított polgári épület kifinomult stílusával teszi otthonossá a rendelői környezetet. A nyár gondtalansága és szabadsága mellett nem szabad megfeledeznünk egészségünkről, ezért a kiemelt szakmák kedvezményes ajánlatait nyújtjuk három hónapra keresztül pácienseinknek.

A 20% kedvezmény igénybevételéhez kérjük vigye magával a hirdetést!

IDŐPONTFOGLALÁS: @ online.bhc.hu ☎ +36 1 489 5200

Cím: 1126 Budapest, Nagy Jenő utca 8.

„Hegyvidék₂O – Egy csepp történelem”

Előző lapszámaink helytörténettel foglalkozó oldalain a Hegyvidék vízzel kapcsolatos természeti kincseiről, forrásairól, az itteni tavak, kutak történetéről, a Duna-víz-árusokról, a szóda- és a jégzállításról, fürdőkről, a tisztálkodásról is olvashattak, nem véletlenül. „Hegyvidék₂O – Egy csepp történelem” címmel új időszaki kiállítás nyílik a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjteményben június 1-jén 18 órakor. Ezúttal egy kis izelítőt kínálunk abból, ami látható lesz, és természetesen mindenkit arra biztatunk, látogasson el a Lóvasút impozáns épületének kiállítótermébe.

Habár a XII. az egyetlen olyan budai kerület, amelynek nincs Duna-parti része, mégis mindig fontos szerepet játszott itt a víz. A forrásokban gazdag Hegyvidék

Konrad jezsuita szerzetesnek és Tummler Henrik kútmesternek köszönhető, de a várbéli kutak rekonstrukcióján Mikovinyi Sámuel és Kempelen Farkas is dol-

Érdekes, hogy az 1848–49-es szabadságharc alatt Görgei parancsára a magyarok direkt megromgálták a vízvezetékeket, hogy a Heintzi által vezetett osztrák védők ne jussanak friss vízhez a budai várban. A Pesti Hírlap 1849. május 6-án ezt írta: *„Május 5. – Reggeli 6 óra. A támadást Görgei intézi, a Gellérthegyről borzasztóan dolgozzák a várfalakat, túlhan pedig a svábhegyről a bécsi kaput. Beszéli: hogy az éjjel a vízvezető is nagyon megromgáltott.”*

Néhány évvel később, 1852-ben ifj. Palugyay Imre a „Budapest szabad királyi városok leírása” című munkájában jobban kifejtette ezt: *„Miután a budai várlakosai majdnem kizárólag az elősorolt vízvezeték s emelőgépek által nyerik az olly igen életszükségű ivó vizet, lehet képzelnéni: mennyire kettőzött törekvéssel igyekvők a várat 1849-dik évben ostromló sereg, a víznek a várba bejutását lehetőleg gátolni; e célból tehát mindjárt az ostrom első napján a svábhegyi vízvezeték zúzaték szét...”*

A helyreállítás a 19. század második felétől kiépülő modern vízvezetékrendszer létrejötté miatt már nem történt meg, ám így is elmondható, hogy a 15. századtól

is rendelkezett kisebb-nagyobb jégveremmel, ahol a becesebb portékákat tartották a tulajdonosok. Ehhez szinte mindig szükség

nüleg még ugyanabban az évben egy hatalmas felhőszakadás miatt tönkrement. Hasonlóan gyorsan feledésbe merült az az 1851-ben

meny kapott helyet – például a zugligeti Révész Margit Gyógy-szsanatórium, vagy a svábhegyi gyermekszanatóriumok is –, ezekben számos fürdő és medence segítette a gyerekek fizikai és mentális gyógyulását. A legtöbb aztán megszünt a kommunizmus éveiben, és helyükre lassan a nagyobb városi kórházak vették át, de az egészséges levegő és a természet a mai napig vonzza a gyógyulni és kirándulni vágyókat a Hegyvidékre.

A kiállításon látható lesz egy hatalmas, 4 méteres térkép is, azokkal a forrásokkal, kutakkal, vízzel kapcsolatos épületekkel, amelyek a Hegyvidéken találhatóak, továbbá a vízművektől kölcsönzött svábhegyi víztorony makettje, valamint egy vízszállító kocsi is,

Számos fürdő, medence segítette a gyerekek fizikai és mentális gyógyulását

már a középkor óta biztosította a budai vár ellátását, miután Mátyás király idejében fa-, agyag- és kőcsöveken vezették fel oda a Városkút – régebbi nevén Doktor-kút – vizét. A Várhegyről 200 méterrel magasabban fekvő budai források vize, Bonfini szerint, nyolcstadionnyi távolságból ömög- és szurokkal bevont facsöveken, boltzott folyosón keresztül jutott fel a várba. A Svábhegyről a víz közlekedőedények segítségével ért el a Vármezőig, ahol ezek egyesültek, onnan kerültek fel a várbéli közkutakig. Így a Dísz téren, az előjáróság és az iskola épülete előtt is a svábhegyi források vizét lehetett megízlelni.

Bonfini a palota területén található díszkúttról, valamint hidegmeleg vizes fürdőszobákról is beszámolt, más források pedig egy halastavat is említenek. Mindezek alapján a vár valószínűleg bőséges vízellátáshoz jutott.

gozott. *„Budának állandóan jó vize van, amely a pesti édes, bágyadt ízű kútvíznél határozottan jobb és a benne levő különböző ásványi anyagok következtében az egészségre hasznosabb is. A Király-kút és a Sváb-kút kemény vize ugyanis a*

Szappanreklám a régmúltból

Doctor-kút lágy vizétől megenyhül.” (Schams Ferenc, 1822.)

József nádor ezekben az időkben fedezte fel a Városkút („Doktor-kút”) friss vizét, így nem véletlen, hogy 1847-ben az ő nevét vette fel az építmény. *„József nádor is a svábhegyi városkút forrásából hozatta*

az 1848–49-es szabadságharcig a budai vár vízellátása nagyrészt a svábhegyi forrásoknak volt köszönhető. Az egykori kútházakat a 20. században felújították, renoválták, vagy átépítették, közülük a Városkút és a Béla-király kútja a mai napig megtekinthető.

A leghíresebb svábhegyi források mellett számos kisebb-nagyobb forrás működött a Hegyvidéken: a Sváb-forrás, az Orbán-forrás, az Ágnes-kút, a Hangya-forrás, a Szarvas-kút, a Darázs-forrás, valamint Zugligetben az egykor igen bő vizű Disznófő-forrás, amelyet korábban Mátyás csurgójának neveztek. Ezek jelentős része az idők folyamán elapadt, vagy városrendezési munkálatok következtében „megszókött” a vizük.

A számos forrás ellenére a víz-hálózat nagyon sokáig nem épült ki a Hegyvidéken, így az is előfordult, hogy hatalmas vízhiány alakult ki a hegyen. Lapunk 2021. április 27-i és 2022. május 3-i számaiban is olvashatók cikkek minderről, így erre most nem térünk ki részletesen.

A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjteményben „Hegyvidék₂O – Egy csepp történelem” címmel június 1-jén megnyíló időszaki kiállítás megemlékezik a víz múltbéli hasznosításáról, a Duna-víz-árusokról (hosszabban lásd 2022. április 19-i lapszámunkban!), a víz- és a jégzállítás nehézségeiről. A Hegyvidéken számos nagyobb vendéglő és akár módosabb villa

Az egyik legjelentősebb hegyvidéki kútház, a Város-kút a mai napig megtekinthető

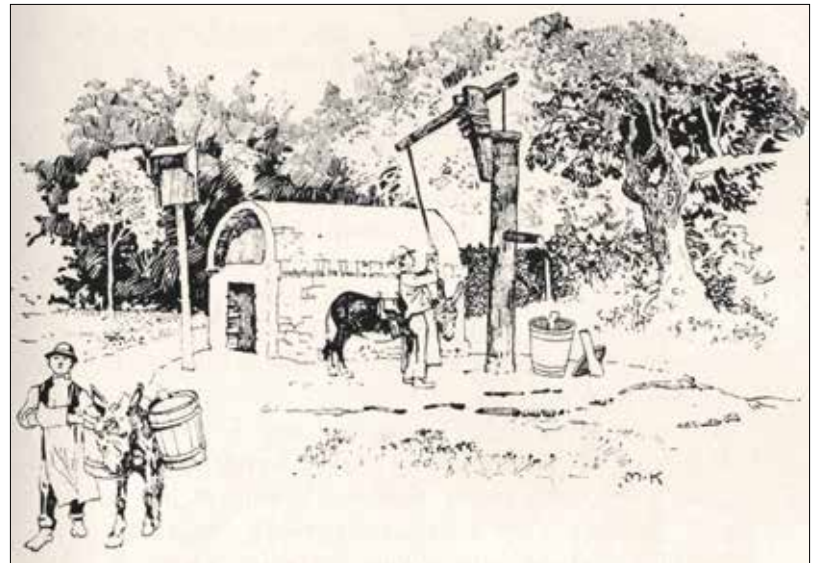
volt jégre, így a vízárusok mellett a jegesemberek is szorgosan járták Budát, kiemelten a hegyvidéki részeket, ahol a kirándulók miatt sok vendéglő működött.

Az igazi higiéniai szemléletmódváltás a 20. század elején alakult ki a fővárosban és a Hegyvidéken is. A polgári értékrendet képviselő családoknál a mosakodás a heti egyszeri teljes fürdésből és a felsőtest napi egyszeri megmosásából állt. Természetesen hét közben többször is megtisztították a nyakat, a hónaljait és az arcot.

A külön fürdőszobák csak az 1930-as években kezdtek elterjedni. Budapestem 1928-ban még mindössze hat bolt volt, amelyik kizárólag fürdőszoba-berendezéseket árult. A családok fontosnak tartották a gyerekek tisztaságára való nevelését, a rendszeres mosakodást, a gyakori kézmosást és a tiszta ruha viselését – ennek megfelelően az egykori nagymosás menetet is bemutatja az új tárlat.

A Hegyvidék különleges klímájának gyógyítóereje számos szanatórium és gyógyászati intézményt vonzott ide. Az első 1837. május 7-én nyílt meg, Szuhányi Gyógysavintézet néven. Az épület közel állt a mai Város-kúthoz, tíz szoba várta benne a betegeket. Valószí-

épült, kénes hatású, gyógyvizes fürdő, ami a zugligeti Szarvas-hoz címzett vendéglő mellett állt. (Erről „Az elfeledett zugligeti Szarvas-fürdő” címmel olvasható cikk lapunk 2021. július 8-i számában.)

Utazás közben embernek, állatnak létfontosságú volt a friss víz (1909-es grafika)

A Kis-Svábhegy lábánál, a Városmajorban ugyancsak akadt egy bő vizű meleg forrás, amelyet a 19. században már biztosan ismertek a helyiek. Az 1848–49-es szabadságharcot követően döntés született a kitisztításáról, majd 1854-ben Siklósy Károly orvos, a forrás gyógyítóhatását felismerve, vízgyógyintézetet alapított itt. Ennek fiókintézete is nyílt a Svábhegyen, abból lett később a híres Svábhegyi Szanatórium, ahol fürdő is épült 1934-ben.

A Hegyvidéken ezeken kívül több gyermekgyógyászati intéz-

amelyet a Mezőgazdasági Múzeumtól kapott kölcsönbe a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény.

A víz nemcsak a Hegyvidék, hanem az egész Kárpát-medence egyik legfontosabb természeti értéke. Értő felhasználása manapság az egyik legfontosabb feladat, és ez így marad a következő években, évtizedekben is. A kiállítás készítőinek nem titkolt célja, hogy felhívják a fiatalabb generációk figyelmét a jövő kihívásaira és a víz felbecsülhetetlen értékére.

Földváry Gergely

Szódaszállítás (1968)

Buda török megszállásakor, bár több nyilvános fürdő is épült, a középkori vízvezetékrendszer pusztulásnak indult, és csupán a 18. század második felében történt meg a helyreállítása, a forrásokkal együtt. Ez Kerschenshteiner

ivóvizét és ezért Buda város közgyűlése, hogy a jeles nádor emlékezte, aki a főváros emelése és szépítése érdekében annyit fáradozott, e szép virányú tájon is fenn tartassák, a városkutat Nádorkútnak nevezte el.” (Budai Napló, 1928. december 16.)

HEGYVIDÉK₂O

Egy csepp történelem

MEGHÍVÓ

A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

A „Hegyvidék₂O – Egy csepp történelem” című helytörténeti kiállításra

Megnyitő:	2022. június 1. (szerda) 18:00
Helyszín:	Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény (1121-Budapest, Zugligeti út 64.)
Köszöntőt mond:	Pokorni Zoltán polgármester
Szakmai megnyitót tartja:	Földváry Gergely, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény vezetője
Kiállítást megnyitja:	Dr. Éder Katalin, a Budapesti Történeti Múzeum - Vármúzeum igazgatója

mOmKult XII. Munkácsy Múzeum

1121 Budapest, Zugligeti út 64. E-mail: hegytortenet@gmail.com www.facebook.hu/hegytortenet
www.hegytortenetgyujtemeny.hu

„Felix Kanitz utazásai a Balkánon: A bolgár föld a 19. században – illusztrációk” címmel látható a Hegyvidéki Önkormányzat és a Budapest XII. kerületi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat közös kiállítása a heggyvidéki polgármesteri hivatalban (Böszörményi út 23–25.). Megtekinthető: június 10-ig, ügyfélfogadási időben, hétfőn 13.00–17.30, szerdán 8.00–16.00, pénteken 8.00–12.00 óráig. (Képünkön: Trojani kolostor)

(Folytatás a 13. oldalról)

Tárlat szabadon – Abonyi Maya fotókiállítás. Megnyitő: június 3. 17.00. A belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött a szalon elérhetőségein.

MOM Nyugdíjasok klubja június 7-én 13.00. Információ: Fischer Péterné, 06-1/466-4973, 06-20/394-5473.

Derűs percek Dolnával. Június 7. 14.30 Albinoni Kamarazenekar. Barokk zene a duótól a trión át a kamarazeneig. Koncertmester: Tóth Judit hegedűművész és zenepedagógus. Művészeti vezető: Hadady László oboaművész. A műsor háziasszonya: Mihalekné Kádár Magdolna magyar-énekes. Hegyvidéki lakosoknak ingyenes, de regisztrációhoz kötött a szalon elérhetőségein.

Hogyan tegyünk közösen beporzó barátainkért? „Neked csak

5 perc, 150 méhnek az élete múlhat rajta” – Szabó Olivér makói méhészlátogatása június 7-én 16.30. Jegyár: 500 Ft. Hegyvidéki lakosoknak ingyenes, de regisztrációhoz kötött a szalon elérhetőségein. 14.00–19.00 óráig Szabó Olivér mézbemutatót tart. Mézkestől és vásárlási lehetőség a szalon aulájában.

„Magyarok a világ nyolcezeresein” – előadás az expedíciók történetéről Eröss Zsolt emlékére június 7-én 18.00. Előadó: Kollár Lajos hegy-mászó. Jegyár: 500 Ft.

Segítő kéz a családban. Június 9. 18.00 Kiút a döntésképtelenségből. Előadó: dr. Domján Mihály pszichológus, családterapeuta. Jegyár: 500 Ft.

Szabadság és szerelem Partiumban – beszélgetéssel egybekötött filmvetítés június 10-én 17.00 (57 perc). A vetítés után Tamáska Jánosné Ilona, az Irodalmi Szalon vezetője beszélget a film alkotóival. A belépés

díjtalan, de regisztrációhoz kötött a szalon elérhetőségein.

Kerekítő. Hívd apát is! – családi Kerekítő-foglalkozás gyerekeknek (4 éves korig) és családjaiknak június 11-én 11.00. Az eseményre bejelentkezés szükséges: dori.bogdan@gmail.com. Alkalmi belépőjegy ára: 2500 Ft/család.

Szupernagyi Népdalkör találkozója június 14-én 13.00. Alapító: Karcagi Gyuláné. Csatlakozási lehetőség a helyszínen.

Erőszakmentes kommunikáció június 14-én 18.00. Előadó: Rambala Éva tréner. Jegyár: 500 Ft.

Ingyenes meditációs tanfolyam június 14-én 19.00 (4 alkalom). Meditációs gyakorlatok, a hétköznapi élet és a meditáció kapcsolata, sport, művészet és meditáció, spirituális élet és önmegvalósítás, spirituális tapasztalatok, a spirituális mester szerepe. További időpontok: június 21., június 28., július 5. Szerve-

ző: Egységszív Alapítvány. A belépés díjtalan.

Vad horgolók klubja június 15-én 10.00. A kézimunkaklub tagjai mindenkit várnak: azokat is, akiknek hobbija a horgolás, kötés, hímzés és egyéb kézimunka, valamint azokat is, akik szeretnék megtanulni a kézimunkázás valamelyik formáját, élvezni annak örömét, jótékony hatását. Klubvezető: Lepényéné László Teréz önkéntes. Jegyár: 500 Ft. Hegyvidéki lakosoknak ingyenes, de regisztrációhoz kötött a szalon elérhetőségein.

Kulisszák mögött. Június 15. 14.30 Soós Imre – egy kamasz angyal. „A zseni olyan, mint az üstökös. A semmiből jön, felszökrik, elkápráztat, és újból visszahullik a semmibe. Nem tanul senkitől, nem oktat senkit, nincs kézzelfogható haszna, csak épp van. De amíg fénylik, felforrósodik a szívünk tája” (Darvas Iván megemlékezése Soós Imréről). Előadó: Szebényi Ágnes műzeumpedagógus, a Bajor Gizi Színház munkatársa, színháztörténész. Jegyár: 500 Ft. Hegyvidéki lakosoknak ingyenes, de regisztrációhoz kötött a szalon elérhetőségein.

Mozgásos foglalkozások

Meridiántorna hétfőn 9.30. Júniustól a Gesztenyés kertben! Vezet: Haide Éva. A részvétel ingyenes.

Gerinctorna hétfőn és szerdán 9.30. Vezet: Glatz Zsuzsa. Információ: +36-30/295-1833, glatzzsuzsa@gmail.com. Részvételi díj: 1500 Ft/alkalom. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 15.

Senior Örömtánc hétfőn 11.00 és 12.15. Vezet: Tóth Krisztina Apollónia. Információ: +36-70/7758-625, krisztina.apollonia.toth@gmail.com. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom.

Meridiántorna kedden 8.30. Júniustól a Gesztenyés kertben! Vezet: Péter Ildikó. A részvétel ingyenes.

Székes jóga kedden 9.00. Vezet: Ott Cecília. Információ: +36-20/917-8127, ott.cecilia@gmail.com. Részvételi díj: 2000 Ft/alkalom.

Hatha-jóga kedden 10.15. Vezet: Ott Cecília. Információ: +36-20/917-8127, ott.cecilia@gmail.com. Részvételi díj: 2000 Ft/alkalom. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 28.

Autentikus hastánc felnőtteknek (kezdő I.) kedden 19.00. Vezet: Fritz Mónika Parvati. Információ: +36-70/621-3794. Részvételi díj: 8500 Ft/4+1 alkalom. A bérlet egy hónapig érvényes. Próbaóra ára: 1000 Ft.

Meridiántorna szerdán 11.00. Vezet: Pál Szabó Gabi. Részvételi díj: 200 Ft/alkalom. Hegyvidéki lakosoknak ingyenes.

Nia szerdán 9.30. Vezet: Balázs Mari. Információ: +36-30/973-2331, mari.maryss@gmail.com. Részvételi díj: 2000 Ft/alkalom. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 29.

Senior Örömtánc szerdán 11.00 és 12.15. Vezet: Tóth Krisztina Apollónia. Információ: +36-70/775-8625, krisztina.apollonia.toth@gmail.com. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 8.

Hangutazás Katával szerdán 18.00. Csoportos mélyrelaxációs jóllétprogram gongokkal és hangtálakkal. Bejelentkezés és információ: Farkas Kata, 06-30/485-6961, martonkata15@gmail.com. „Tedd szokásoddá, hogy eloszlatod a stresszt, és helyettesítsd lelki békével! A befektetés önmagadba: 5000 Ft/fő/alkalom. Páros részvétellel esetén: 4000 Ft/fő/alkalom.”

Nia csütörtökön 19.00. Vezet: Bodor Virág. Információ: +36-20/946-9171, bodor.virag@gmail.com. Részvételi díj: 2000 Ft/alkalom. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 30.

Meridiántorna pénteken 8.30. Júniustól a Gesztenyés kertben! Vezet: Péter Ildikó. A részvétel ingyenes.

Nyugdíjastorna pénteken 9.00 és 10.00. Vezet: Latin Anikó. A részvételi díj: 500 Ft/alkalom, heggyvidéki lakosoknak 200 Ft/alkalom. Havi bérletet lehet váltani a hónap első alkalmával. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 24.

Kerekítő Mondókás Móka (3 éves korig) pénteken 9.30, 10.00 és

10.45. Vezet: dr. Bogdán Dóra. Információ: +36-30/205-5703, www.kerekito.hu. Részvételi díj: 1800 Ft/alkalom/család, 8500 Ft/5 alkalom/család.

Kerekítő Manó Torna (1–4 éveseknek) pénteken 10.45. Vezet: dr. Bogdán Dóra. Információ: +36-30/205-5703, www.kerekito.hu. Részvételi díj: 2000 Ft/alkalom/család, 9500 Ft/5 alkalom/család.

Zumba Gold pénteken 11.30. Vezet: Veronika Berger. Információ: +36-30/609-9369, berger@veronikaberger.com. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 24.

Autentikus hastánc felnőtteknek (kezdő I.) pénteken 18.00. Vezet: Fritz Mónika Parvati. Információ: 06-70/621-3794. Részvételi díj: 8500 Ft/4+1 alkalom. A bérlet egy hónapig érvényes. Próbaóra ára: 1000 Ft.

Hastánc szombaton 9.00. Vezet: Rezes Molnár Eszter. Információ: +36-20/944-9799, erezesmolnar@gmail.com. Részvételi díj: 7500 Ft/4 alkalom. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 11.

Szabadtéri mozgásformák

Monspart Sarolta által alapított gyaloglóklub. Foglalkozások: kedden 9.00-kor a Normafánál (június 7.) és a Margitszigeten (június 14.). Klubvezető: Korik Vera. A nordic walking csoport minden kedden 9.00-kor találkozik a Normafánál. Vezet: Szász-Kerek Judit. További információk: Normafa-Margitsziget Gyaloglóklub Facebook-csoport.

Nordic klub kedden és csütörtökön 9.30. Helyszín: Gesztenyés kert. Vezet: Mészáros Lászlóné Vali. Információ: +36-30/306-0760, meszaroslaszlonet-online.hu. Találkozó: a Larus étterem előtti sétányon, az első padnál. Nyári szünet előtti utolsó alkalom: június 30.

Egészségmegőrző erdőjárás a budai hegyekben szerdán, szombaton és vasárnap 9.30. A Hegyvidéki Szomszédok közösségfejlesztő önkéntescsoport programja. Információ: T. Magdi, +36-70/576-7253.

HEGYVIDÉKI KULTURÁLIS SZALON
kulturalisszalon.hu

2022
JÚL 01
19:00

duo don Pedro'z

Nyakas Péter
gitár, ütőhangszerek

Schüttönhelm Tibor
tangóharmonika, trombita

A Duo Don Pedro'z műsorába mindig az alkalomhoz illő számok kerülnek; a latin ritmusú flamenco gitárzenék, francia szonok, tangók, vagy éppen az elmúlt néhány évtized ismert pop és filmzenei világából válogatva. Az előadás koncertként, vagy hangulatos aláfestő zeneként is élvezhető. A repertoárban vegyesen szerepelnek elmélyülésre alkalmas, illetve harsányabb, virtuóz darabok. A nosztalgizáni vágyók is találnak benne kedvükre valót, gyakran új, izgalmas formákba öntve.

Jegyinfo// 1.000 Ft
Helyszín | Tamási Áron terem
kulturalisszalon.jegy.hu

Hangfoglaló
Nemzeti Kulturális Alap

A Hangfoglaló koncert a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósul meg.

FILM VETÍTÉS

Szabadság és szerelem Partiumban

2022.
Jún.
10.
17:00

Rendezte: Hajduk Márta, Novák Lajos, Novák Péter Sámuel
Zeneszerző: Kőnczei Árpád
Szereplők: A nagyváradi Szigligeti Színház művészei
Producer: Székely Szeretetszolgálat Alapítvány 2022.

A film alkotóival
Tamáska Jánosné Ilona magyartanár beszélget.

A film hossza 57 perc.

Jegyinfo// ingyenes, de regisztrációhoz kötött
Regisztráció: info@kulturalisszalon.hu

H-1124 Budapest,
Törpe u. 2.
tel: +36 (1) 202 2509

info@kulturalisszalon.hu
www.kulturalisszalon.hu
kulturalisszalon

HEGYVIDÉKI KULTURÁLIS SZALON

Júniusi jó falatok a javából

Június nagyszerű hónap, mögöttünk a hűvös tavasz, előttünk a nyár, a vakáció ígérete. Kedvünkre válogathatunk a primőrökben, gazdag a választék a friss zöldségfélékben és a csabító, piros gyümölcsökben. Már-már nehéz eldönteni, mi kerüljön az asztalra a legközelebbi hétvégén. Ilyenkor lehetünk egy kicsit bátrabbak, és elkalandozhatunk a kevésbé ismert fogások mezejére. Közben azért ne feledkezzünk el leszedni a bodzavirágot, a június illatos ajándékát, amit ellenszolgáltatás nélkül kínál mindnyájunknak!

SPÁRGÁS TYÚKLEVES

A legegyszerűbb húsleves is különlegessé tehető egy kevés spárgával. Fontos, hogy zöld legyen, mert a színéktől – a sárgarépa narancssárgájától, a spárga zöldjétől – lesz igazán étvágygerjesztő a levesünk. Akár egy egész tavaszi menüsört is kitesz, hiszen a főtt hús mellé elég valamilyen pikáns mártást, például friss sóskát kínálni.

Hozzávalók (4 személyre):

- 1 kisebb tyúk
- só, 5 szem egész fekete bors
- 1 kis fej vöröshagyma
- 2 gerezd fokhagyma
- 3 szál sárgarépa
- 2 kisebb petrezselyemgyökér
- fél-fél fej zeller gumó és karalábé
- 1 kis cikk kelkáposzta
- 1-1 zöldpaprika és paradicsom
- csipetnyi szerecsendió-virág
- 3 szem szegfűszeg
- fél kiskanálnyi kömény mag
- körömnyi babérlevél
- késhegynyi sáfrányos szeklice
- 20 dkg zöld spárga

A tyúkot hideg vízben felteszük főni. Megsózzuk, a vöröshagymát, a fokhagymát és a fekete borsot beledobjuk. Az első forrás után a habját leszedjük, és a lángot egészen kicsire állítjuk. Közben a sárgarépát, a petrezselyemgyökert, a zellert, a karalábét megtisztítjuk, és a kelkáposztával, a paradicsommal, a zöldpaprikával együtt a leveshez adjuk. A szerecsendió-virággal, a szegfűszeggel, a köménymaggal és a babérlevéllel fűszerezük, a sáfrányos szeklicével – még jobb, ha valódi sáfránnyal – szép színt adunk neki.

1,5-2 órán át – illetve addig, amíg a hús megpuhul – gyöngyözve főzzük. Az utolsó 5-10 percre a megtisztított, öt centiméteres darabokra vágott spárgát is beleszórjuk. Grízgombóccal tálaljuk.

CSÍPÓS, SPÁRGÁS RIZS RETEKEL

Különleges, igazi június eleji köret, mert spárga még van bőven, a piros retek viszont a végét járja. Az erős ízek kedvelőinek ajánlott, akik reszelt tormával még csípősebbé tehetik. De ha ezeket elhagyjuk, akkor is finom, üde színű és ízű, ropogós köretet készíthetünk.

Hozzávalók (4 személyre):

- 1 vöröshagyma
- 20 dkg rizs
- 5 dkg vaj
- só
- 25-25 dkg zöld és fehér spárga
- 1 evőkanál cukor
- 1 kiskanál vaj
- 1 csomó hónapos retek
- 1 csípős chilipaprika
- 2 evőkanál olívaolaj
- őrölt bors

A megtisztított, nagyon apróra vágott hagymát az olajon megfuttatjuk, a megmosott rizst rádobjuk, egy percig együtt pirítjuk, majd kétszeres mennyiségű vízzel felengedjük, megsózzuk, felforraltatjuk.

A megtisztított, nagyon apróra vágott hagymát az olajon megfuttatjuk, a megmosott rizst rádobjuk, egy percig együtt pirítjuk, majd kétszeres mennyiségű vízzel felengedjük, megsózzuk, felforraltatjuk.

A spárgákat megtisztítjuk, egyforma, egy centiméteres darabokra vágjuk. Lobogva forró, cukros, vajos vízbe dobjuk először a fehéret, majd 3-4 perc múlva a zöldet.

Együtt még 3-4 percig főzzük, majd leszűrjük, lecsepegtetjük, és a megpuhult rizzsel összekeverjük. (Ha kell, a spárga főzővizéből 2-3 evőkanálnyiival lazíthatjuk.) A retek megmosunk, megtisztítjuk, vékony hasábokra vágjuk, a felaprított erős paprikával és az olajjal összekeverjük. Megsózzuk, megborsozzuk, és lazán a spárgás rizsbe forgatjuk.

TAVASZI TÖLTÖTT CSIRKECOMB

A csirkecomb hálás húsféle, ha csak megsütjük, már akkor is jó, ám megtöltve ünnepi fogássá válhat. Töltéshez mindig nagyobb és ép bőrű combokat válasszunk, a húsát alaposan sózzuk be, és ne takarékoskodjunk a fűszerezéssel! Köretnek is valami aktuálisan tavasziat válasszunk mellé.

Hozzávalók (4 személyre):

- 4-6 nagyobb csirkecomb, só
- ...a töltelékhez:
- 2 zsemle
- 1 közepes fej vöröshagyma
- 3 szál újhagyma
- 2 evőkanál olaj, só
- 5 dkg gomba, csirkecombonként
- 1 tojás
- őrölt bors
- 1 csokor petrezselyem
- fél-fél csokor friss zöldfűszer (majoránna, kakukkfű, zsálya)

Első lépésként a zsemlet vízbe áztatjuk, hogy felhasználásig megpuhuljon. A megtisztított vöröshagymát az újhagyma szárával együtt nagyon apróra vágjuk (a

zöldjét majd a töltelékbe aprítjuk), és az olajon megsóva megpároljuk. A gombát alaposan megmosunk, a homokos talpát eltávolítjuk, a fejeket és a szárazakat kisebb kockákra vágjuk, és a hagymához adjuk. Megborsozzuk, és addig pároljuk, amíg a levét elfövi.

Ekkor lehúzzuk, és a kicsavart zsemlet belemorzsoljuk, a tojást beleütjük, majd az apróra vágott petrezselyemmel, a zöldfűszerekkel és az újhagyma zöldjével megszórjuk. Alaposan összedolgozzuk, és megkóstoljuk, hogy ha kell, még

sózzuk, borsozzuk. A csirkecombok bőrét a combtő felől az újunkkal óvatosan fellazítjuk, hogy a töltelék bele tudjon nyomkodni. Igyekezzünk egyenletesen elosztani a bőr alatt! Végül a nyílást hústüvel vagy fogpiszkálóval összetűzzük.

A megtöltött combokat kiolajozott tepsibe fektetjük, és 30 percig alufólia alatt sütjük, majd azt levesszük, és hagyjuk, hogy a hússok tovább süljenek, és szép ropogásra piruljanak. Ehhez még kb. 20 percre van szükség. Tálalás előtt egy ideig állni hagyjuk.

SPENÓTOS TOJÁSTEKERCS

Ez egy remek tavaszi vegetáriánus fogás. Gazdagíthatjuk néhány vékony szelet sajttal, amit a lepényre teríthetünk, mielőtt forrón felgöngyölnénk. Ha nem ragaszkodunk a húsnélküliséghez, akkor a sajtot hajszálvékonyra szeletelt sonkával, sült hússal helyettesíthetjük.

Hozzávalók (2-3 személyre):

- 6 tojás
- 5 evőkanál tejszín
- só, őrölt bors
- csipetnyi reszelt szerecsendió
- fél piros kaliforniai paprika
- 10 dkg friss spenót
- 3 evőkanál olívaolaj

A tojásokat a tejszínnel simára verjük, megsózzuk, borssal és szerecsendióval fűszerezük. A spenótleveleket és a kaliforniai paprikát megmosunk, és mindkettőt vékony csíkokra vágjuk, majd a tojásos masszába keverjük. Az olajat egy nagy serpenyőben megforrósítjuk, a tojásos masszát beleöntjük, és a lángot közepesre

melegítjük, és a lángot közepesre állítjuk. Ezután megfordítjuk, a másik oldalát már csak 1-2 percig pirítjuk. Végül a lepényt a serpenyőből kicsúsztatjuk, óvatosan felgöngyöljük, és ferde szeletekre vágva tálaljuk.

melegítjük, és a lángot közepesre állítjuk. Ezután megfordítjuk, a másik oldalát már csak 1-2 percig pirítjuk. Végül a lepényt a serpenyőből kicsúsztatjuk, óvatosan felgöngyöljük, és ferde szeletekre vágva tálaljuk.

KIVIS-EPRES PISKÓTATORTA

Piskótát sütni nem ördögösség, ráadásul ez a legegyszerűbb formája. A többi tennivaló is könnyű, csak tejszínhabot kell verni, gyümölcsöt szeletelni. Tény, hogy a díszítéshez szükségeltetik némi ügyesség, de az sem baj, ha nem lesz tökéletes, mert gyorsan el kell fogyasztani, mivel sem a gyümölcs, sem a tejszínhab nem tartható el sokáig.

Hozzávalók a tortalaphoz:

- 6 tojás
- 6 evőkanál liszt
- ...a forma kikenéséhez: vaj és liszt
- ...a töltelékhez:
- 3 dl tejszín
- 2 csomag vaníliás cukor
- 3 evőkanál porcukor
- 2 tasak habfixáló
- 4 kivi
- 25 dkg eper

A tojások sárgáját a cukor felével habosra keverjük, a fehérjüket a maradék cukorral kemény habbá verjük. A cukros sárgáját és a lisztet felváltva, kisebb adagokban a habba forgatjuk, óvatosan, nehogy összetörjön. Egy 23 centiméter

átmérőjű tortaformát kivajazunk, a liszttel behintjük, és a tésztát belesimítjuk. Előmelegített sütőben 180 °C-on (légkeveréses sütőben 165 °C-on) kb. 20 perc alatt megsütjük. A karikát lepattintjuk róla, és a rácra csúsztatva hagyjuk kihűlni.

A töltelékhez a tejszínt kemény habbá verjük, a vaníliás és a porcukorral édesítjük, a habfixálással az állagát megszilárdítjuk. A kivit megmossuk, kettőt vékony karikákra vágunk. Az epret néhány szép szem kivételével felsze-

leteljük. A kivi- és eperdarabokat a hab kétharmadába keverjük. (Egyharmadnyit félreteszünk a díszítéshez.)

A tortát lapjában kettévágjuk. Az alsó lapot a habos krémmel – amiből 3 evőkanálnyi szintén félreteszünk – megkenjük, a másikat ráillesztjük. A maradék krémet a tetejére simítjuk, majd a kivikarikkával és az eprekkel kirakjuk. A félretett tejszín habzacskóba vagy levágott végű műanyag zacskóba töltjük, és ebből kinyomva díszítjük vele a tortát.

Ne maradjon bokron a bodza!

Kinyitotta gyönyörű, illatos, fehér virágernyőit a bodza, amelynek megbecsült helye volt elődjeink asztalán és házi patikájában. Felhasználták virágját, termését, levelét, ágát, még a gyökerét is. Fertőtlenítő és gyulladáscsökkentő hatását már az indiánok is ismerték. Mind a virágok, mind a bogyók az emberi szervezet számára fontos ásványi anyagokat, illóolajat, cukrot, enzimeket és vitaminokat tartalmaznak.

Napjainkban immunrendszerünk erősítésére az egyik legalkalmasabb háziszert a szárított bodzavirágból készíthető tea. Legegyszerűbb a hosszabb száráktól megtisztított virágokat „zörgőse” szárítani, így nagyon sokáig eltartathatók. A szárított virágból forrázott italt télen meghűléskor izzasztásra, köhögéscsillapításra használhatjuk, amihez 1-2 evőkanálnyi 1 liter forróvízzel le kell önteni, 5-10 percig állni hagyni, majd leszűrve meginni. Néhány kanál mézzel és egy kevés citrommal ízesíthető.

A friss virágból cukorral, citrommal készült üdítő tavasszal kitünően helyettesíti az édes, színezett gyümölcszörpöket. Ám nemcsak szörp és tea készülhet bodzavirágból, hanem melk

desszert is. A jól megmosott ernyőket leszárogatva, sűrű palacsintatésztába mártva, bő, forró olajban kisűthetjük. Fahéjas cukorral meghintve különleges ízű édességet tálalhatunk.

NARANCSSO BODZABÓLÉ BULIBA

Nyolctenyérfnyi bodzavirágot leöblítünk, a szárát lecsipkedve öltireres befőttesüvegbe tesszük. Hozzáadunk 1 kiskanál citromsavat, 30 deka cukrot, egy megmosott, felkarikázott citromot, majd felöntjük 4 liter vízzel. Lefedjük, és 2 napig érleljük, közben néhányszor meg-

keverjük. Két nap múlva leszűrjük, és 2 liternyit bőlétálba öntünk. (A többit üvegbe töltve, behűtve, üdítőalként a gyerekekkel közösen elfogyaszthatjuk.)

A bőléhez két narancsot alaposan megmosunk, héjastól karikára vágjuk, és a bodzás-citromos alaplébe tesszük. Belecsgortatunk 1 deci vodkát, és lefedve jól behűtjük. Közvetlenül tálalás előtt egy üveg hideg, száraz pezsgővel felöntjük. Forró napokon jégkockát tehetünk bele, a tetejére pedig friss bodzavirágot szórhatunk.

Pákozdi Judit

